

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Кафедра кримінології та кримінально-виконавчого права**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор НАВС
полковник поліції
Станіслав ГУСАРЄВ
23.03.2021

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВІКТИМОЛОГІЧНА ПРОФІЛАКТИКА

Статус дисципліни	обов'язкова
Рівень вищої освіти	ІІ освітньо-науковий
Ступінь вищої освіти	доктор філософії галузь знань «Право» (08) за спеціальністю «Право» (081)
Форми здобуття вищої освіти	денна, заочна
Мова навчання	Українська
Навчальний рік	2020/2021
Форма підсумкового контролю	Екзамен

Розробники:

Олександр Джужа – професор кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права, доктор юридичних наук, професор

Наталія Кулакова – професор кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права, кандидат юридичних наук, доцент

Рецензенти:

Сергій Мінченко – провідний науковий співробітник відділу науково-правових експертиз та законопроектних робіт Науково-дослідного інституту публічного права

Олександр Кулик – доктор юридичних наук, професор завідувач науково-дослідної лабораторії кримінологічних досліджень та проблем запобігання злочинності Державного науково-дослідного інституту МВС України

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права

Протокол від 25.02. 2021 року, протокол № 12.

Завідувач кафедри

Юрій Левченко

Схвалено науково-методичною радою НАВС

Протокол від 22.03. 2021 року, протокол № 6.

Голова науково-методичної ради

Станіслав ГУСАРЄВ

1. Загальні відомості про навчальну дисципліну

Предмет вивчення навчальної дисципліни є закономірності механізму кримінальних правопорушень, виникнення інформації про кримінальне правопорушення і його учасників, а також закономірності збирання, дослідження, оцінки і використання доказів і заснованих на пізнаннях цих закономірностей засобах і методах судового дослідження і запобігання кримінальним правопорушенням.

Мета й завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є формування системи знань щодо розробки та застосування комплексу заходів, які здійснюються державними органами та громадськими організаціями, спрямованими на зниження у населення та окремих громадян ризику стати жертвами злочинних посягань. А також здатність у здобувачів вищої освіти ефективного використання положень віктимологічної профілактики, а саме: аналіз стану віктимності, характеристики жертв кримінальних правопорушень та віктимологічної детермінації, і на основі цього аналізу правового забезпечення заходів віктимологічної профілактики, володіння основними навичками проведення аналізу стану віктимності та прогнозу віктимізації суспільства, а також розробки заходів віктимологічної профілактики.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Віктимологічна профілактика» є:

- комплексне дослідження теоретичних та прикладних питань віктимологічної профілактики;
- методологічне забезпечення віктимологічної профілактики;
- визначення проблемних питань застосування заходів віктимологічної профілактики, її правового забезпечення та формування шляхів їх подолання;
- дослідження складових елементів віктимологічної характеристики потерпілих; індивідуальної, групової, видової та масової віктимності;
- аналіз віктимологічної детермінації в Україні та вивчення особливостей віктимогенної ситуації;
- розробка заходів впливу на окремі види злочинів при розробці заходів віктимологічної профілактики.
- дослідження ефективності впливу на зниження рівня віктимізації; практичне вирішення завдань аналізу та прогнозу віктимності та віктимізації, й на цій основі визначення найбільш ефективних заходів загальної, спеціальної та індивідуальної віктимологічної профілактики.

Пререквізити: «Юридична логіка», «Судові та правоохоронні органи України», «Кримінальне право», «Кримінальний процес», «Соціологія», «Кримінологія».

Постреквізити: «Оперативно-розшукова діяльність», «Досудове розслідування», «Особливості кваліфікації та розслідування окремих видів кримінальних правопорушень».

Перелік компетентностей відповідно до освітньої програми:

інтегральна компетентність:

– здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов;

загальні компетентності:

– здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
– знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності;

спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

– знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права;
– здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

Програмні результати навчання:

- проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел;
- формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу відомої проблеми;
- використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин;
- належно використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності;
- працювати в групі, формуючи власний внесок у виконання завдань групи;
- застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки;
- готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку, зробленого у різних правових ситуаціях;
- надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні:

знати:

- предмет віктимологічної профілактики, місце віктимологічної профілактики в системі юридичних наук;
- закономірності об'єктивної дійсності, що вивчаються віктимологічною профілактикою;
- методологію віктимологічної профілактики;
- систему віктимологічної профілактики, характеристику складових елементів системи віктимологічної профілактики;
- завдання віктимологічної профілактики на сучасному етапі розвитку

суспільства;

- поняття жертви кримінального правопорушення; співвідношення понять – потерпілий, жертва, постраждалих від кримінального правопорушення;
 - підстави для класифікації та типології жертв кримінальних правопорушень;
 - особливості поведінки потерпілого від кримінального правопорушення, класифікацію і типологія жертв кримінальних правопорушень, характеристики латентних жертв кримінальних правопорушень;
 - поняття віктимність, віктимізація, віктимологічна детермінація;
 - особливості віктимологічної детермінації на сучасному етапі розвитку нашої держави;
 - систему показників віктимізації;
 - поняття конкретної віктимогенної ситуації;
 - механізм індивідуальної віктимної поведінки;
 - поняття, сутність та класифікацію заходів віктимологічної профілактики;
 - міжнародне та вітчизняне законодавство у сфері захисту потерпілих від кримінальних правопорушень;
- завдання та нормативно-правову основу діяльності суб'єктів віктимологічної профілактики.

вміти:

- застосовувати теоретичні положення віктимологічної профілактики у практичній діяльності при прогнозі розвитку віктимогенної ситуації;
- використовувати знання із кримінологічної оцінки та організаційно-правового забезпечення заходів віктимологічної профілактики при вирішенні професійних завдань;
- орієнтуватися в системі правового захисту потерпілих та постраждалих вів кримінальних правопорушень (міжнародне та національне законодавство); взаємодіяти з органами державної влади та місцевого самоврядування, громадськістю при застосуванні заходів віктимологічної профілактики окремих видів кримінальних правопорушень;
- застосовувати методи профілактичного впливу на осіб, які можуть стати потенційними жертвами кримінального правопорушення.

2. Структура навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни			
	денна форма здобуття вищої освіти		заочна форма здобуття вищої освіти	
	д/б	ксф	д/б	ксф
Кількість кредитів ECTS– 1,5	Рік підготовки			
	2-й	2-й	2-й	2-й
	Семестр			
	1-й	1-й	1-й	1-й

Загальна кількість годин – 180	Лекції			
	20 год.	20 год.	6 год.	6 год.
	Семінарські			
	40 год.	40 год.	10 год.	10 год.
	Практичні			
	0 год.	0 год.	0 год.	0 год.
	Самостійна робота			
	120 год.	120 год.	40 год.	40 год.

3. Тематичний план (д/б)

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	Всього	у тому числі					всього	у тому числі				
		Л	П	сем.	Інд.	С. р.		л	П	сем.	Інд.	С. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Поняття віктимологічної профілактики. Її предмет, система та методологія	16	2		4		10	7	1		2		4
Тема 2. Особа потерпілого та її правовий захист	20	2		4		14	7	1		2		4
Тема 3. Віктимність та віктимізація, їх основні характеристики.	18	2		4		12	6	1		1		4
Тема 4. Поняття детермінації віктимної поведінки	22	2		4		16	6	1		1		4
Тема 5. Поняття і система віктимологічної профілактики.	26	2		4		20	7	1		2		4
Тема 6. Віктимологічна профілактика окремих видів кримінальних правопорушень.	46	6		12		28	13	1		2		10
Тема 7. Віктимологічна профілактика «фонових явищ».	32	4		8		20	10					10
Усього годин	60	20		40		120	56	6		10		40

Тематичний план (кسف)

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	Всього	у тому числі					всього	у тому числі				
		Л	П	сем.	Інд.	С. р.		л	П	сем.	Інд.	С. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Поняття віктимологічної профілактики. Її предмет, система та методологія	16	2		4		10	7	1		2		4
Тема 2. Особа потерпілого та її правовий захист	20	2		4		14	7	1		2		4
Тема 3. Віктимність та віктимізація, їх основні характеристики.	18	2		4		12	6	1		1		4
Тема 4. Поняття детермінації віктимної поведінки	22	2		4		16	6	1		1		4
Тема 5. Поняття і система віктимологічної профілактики.	26	2		4		20	7	1		2		4
Тема 6. Віктимологічна профілактика окремих видів кримінальних правопорушень.	46	6		12		28	13	1		2		10
Тема 7. Віктимологічна профілактика «фонових явищ».	32	4		8		20	10					10
Усього годин	60	20		40		120	56	6		10		40

4. Плани навчальних занять за видами

Тема 1. Поняття віктимологічної профілактики. Її предмет, система та методологія

Лекція – 2 години

1. Історія розвитку віктимологічної профілактики.
2. Поняття віктимологічної профілактики та характеристика елементів її предмету.
3. Система віктимологічної профілактики.
4. Методологія віктимологічної профілактики.

Семінарське заняття – 4 години

1. Становлення віктимологічної профілактики (вітчизняний та зарубіжний досвід).
2. Поняття віктимологічної профілактики та характеристика елементів її предмету.
3. Система кримінологічної віктимологічної профілактики.
4. Методологія кримінологічної віктимології.
5. Характеристика основних функцій віктимологічної профілактики та їх реалізація.
6. Суб'єкти віктимологічної профілактики. Нормативно-правова основа діяльності суб'єктів віктимологічної профілактики.

Тема 2. Особа потерпілого та її правовий захист

Лекція – 2 години

1. Поняття жертви кримінального правопорушення. Наукові підходи до визначення жертви кримінального правопорушення.
2. Складові елементи структури особи потерпілого: соціально-демографічні, кримінально-правові, соціально-рольові та кримінально-правові.
3. Класифікація та типологія осіб, що стали жертвами кримінальних правопорушень.
4. Роль жертви в механізмі протиправної поведінки.
5. Правовий захист жертв кримінальних правопорушень.

Семінарське заняття – 4 години

1. Поняття жертви кримінального правопорушення. Співвідношення жертви, постраждалого та потерпілого від кримінального правопорушення.
2. Види жертв злочинів: уявна, латентна, евентуальна.
3. Складові елементи структури особи потерпілого.

4. Класифікація та типологія осіб, що стали жертвами кримінального правопорушення.
5. Роль жертви в механізмі протиправної поведінки.
6. Правовий захист потерпілих від кримінальних правопорушень.

Тема 3. Поняття детермінації віктимної поведінки

Лекція – 2 години

1. Поняття, ознаки та види віктимності.
2. Поняття та ознаки кримінологічної віктимізації.
3. Характеристика кількісних та якісних показників кримінологічної віктимізації.

Семінарське заняття – 4 години

1. Поняття, ознаки та види віктимності.
2. Поняття та ознаки кримінологічної віктимізації.
3. Характеристика кількісних та якісних показників кримінологічної віктимізації.
4. Поняття віктимологічної детермінації. Основні елементи причинних зв'язків.
5. Поняття індивідуальної віктимної поведінки її механізм та основні елементи.

Тема 4. Поняття детермінації віктимної поведінки

Лекція – 2 години

1. Поняття віктимологічної детермінації. Основні елементи причинного зв'язку.
2. Поняття індивідуальної віктимної поведінки її механізм та основні елементи.
3. Класифікація детермінант віктимної поведінки.
4. Тези: поняття детермінації, поняття та види віктимологічної детермінації, класифікація детермінант віктимної поведінки, поняття та види віктимних ситуацій.

Семінарське заняття – 4 години

1. Поняття віктимологічної детермінації. Основні елементи причинних зв'язків.
2. Класифікація детермінант віктимної поведінки.
3. Складові віктимологічної ситуації, види та характеристика віктимологічних ситуацій.
4. Роль жертви в механізмі злочинної поведінки.
5. Механізм індивідуальної віктимної поведінки.

6. Складові віктимологічної ситуації, види та характеристика віктимологічних ситуацій.
7. Роль жертви в механізмі злочинної поведінки.

Тема 5. Поняття і система віктимологічної профілактики.

Лекція–2 години

1. Поняття і система віктимологічної профілактики.
2. Форми, рівні та методи віктимологічної профілактики.
3. Суб'єкти та об'єкти віктимологічної профілактики.
4. Заходи віктимологічної профілактики

Семінарське заняття –4 години

1. Поняття і система віктимологічної профілактики.
2. Форми, рівні та методи віктимологічної профілактики.
3. Суб'єкти та об'єкти віктимологічної профілактики.
4. Заходи віктимологічної профілактики.
5. Нормативно-правова основа діяльності суб'єктів віктимологічної профілактики.

Тема 6. Віктимологічна профілактика окремих видів кримінальних правопорушень

Лекція – 6 години

1. Віктимологічна профілактика кримінальних правопорушень проти власності.
2. Віктимологічна профілактика кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я.
3. Віктимологічна профілактика кримінальних правопорушень проти дитини.
4. Віктимологічна профілактика кримінальних правопорушень проти жінок.
5. Віктимологічна профілактика домашнього насильства.
6. Віктимологічна профілактика кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості.
7. Віктимологічна профілактика кримінальних правопорушень у сфері безпеки виробництва.
8. Віктимологічна профілактика кримінальних правопорушень у сфері безпеки руху та експлуатації транспорту.

Семінарське заняття – 12 годин

1. Заходи віктимологічної профілактики кримінальних правопорушень проти власності.

2. Заходи віктимологічної профілактики кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я.
3. Заходи віктимологічної профілактики кримінальних правопорушень проти дитини.
4. Заходи віктимологічної профілактики кримінальних правопорушень проти жінок.
5. Віктимологічна профілактика домашнього насильства.
6. Заходи віктимологічної профілактики кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості.
7. Заходи віктимологічної профілактики кримінальних правопорушень у сфері безпеки виробництва.
8. Заходи віктимологічної профілактики кримінальних правопорушень у сфері безпеки руху та експлуатації транспорту.

Тема 7. Віктимологічна профілактика «фонових явищ»

Лекція – 4 години

1. Поняття, види «фонових явищ».
2. Детермінанти «фонових явищ».
3. Система заходів віктимологічної профілактики «фонових» явищ кримінальної протиправності.

Семінарське заняття – 8 годин

1. Віктимологія «фонових» явищ, пов'язаних зі злочинністю.
2. Соціальні та медичні аспекти названих фонових явищ. Кримінально-правова оцінка «фонових» явищ. Наркомани та алкоголіки як правопорушники та потенційні потерпілі кримінальних правопорушень.
3. Особливості кримінологічної характеристики осіб, що зловживають алкоголем та наркотиками, хворих на СНІД та проституток.
4. Характеристика жертв наркоманів, алкоголіків, СНІДу, проституції, азартних ігор тощо.
5. Причини та умови виникнення та існування «фонових» явищ на сучасному етапі розвитку суспільства.
6. Основні напрямки віктимологічної профілактики «фонових» явищ на загальнодержавному, спеціально-кримінологічному, індивідуальному рівнях.
7. Нормативно-правові акти, що регулюють діяльність суб'єктів запобігання «фоновим явищам».

5. Завдання для самостійної роботи

До завдань для самостійної роботи у формі тестового контролю здобувачі вищої освіти можуть отримати доступ на сайті НАВС у розділі «Дистанційні курси» за посиланням: <https://dn.naiuu.kiev.ua/login/index.php> за допомогою індивідуального логіну і паролю.

7. Методи навчання

Методи навчання

• Словесні

Розповідь-пояснення використовується під час навчання здобувачів протягом лекції. За метою виділяються такі види розповіді: розповідь-вступ, розповідь-повідь, розповідь-висновок. Ефективність зазначеного методу залежить головним чином від уміння викладача розповідати, доступності інформації, від поєднання його з іншими методами навчання.

Бесіда – це діалог між викладачем та здобувачем вищої освіти, який дає можливість за допомогою цілеспрямованих і вміло сформульованих питань спрямувати здобувачів на активізацію отриманих знань. Саме за допомогою їх викладач активізує діяльність здобувачів, ставлячи їм запитання для роздумів, розв'язання проблемної ситуації.

Лекція слугує для пояснення теми; її типовими ознаками, є тривалість запису плану та рекомендованої літератури, введення та характеристика нових понять, розкриття та деталізація матеріалу, завершальні висновки викладача, відповіді на запитання.

• Наочні методи

Ілюстрація – допоміжний метод при словесному методі, її значення полягає в яскравішому викладенні та демонстрації власної думки.

Демонстрація характеризується рухомістю засобу демонстрування, наприклад, демонстрація навчальних фільмів.

• **Практичні методи:** вправи, складання процесуальних документів. Проведення слідчих (розшукових) дій. Ці методи не несуть нової навчально-пізнавальної інформації, а слугують лише для закріплення, формування практичних умінь при застосуванні раніше набутих знань.

• **Навчальна робота під керівництвом викладача** – самостійна робота. До неї належать написання рефератів, самостійні письмові роботи, контрольні роботи, написання тестів.

• Рольова гра:

пояснення фабули (змісту й умов гри);

підготовка дійових осіб для виконання своїх ролей.

8. Форми та методи контролю, критерії оцінювання результатів навчання

Поточний контроль – усний (у вигляді індивідуального або групового опитування, аналізу ділових ситуацій, ділових ігор) або письмовий (у вигляді

контрольної роботи, тестів). Форми поточного контролю з кожної теми визначає викладач.

Система підсумкового контролю. Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену після закінчення вивчення навчальної дисципліни. Структура білета передбачає два теоретичні питання та питання, де передбачено аналіз нормативно-правових актів щодо заходів захисту потерпілих від кримінальних правопорушень. Екзамен проводиться одним науково-педагогічним працівником.

Аудиторна робота	Підсумковий контроль: екзамен	Підсумкова кількість балів
Max 60%	Max 40%	Max 100%
Т. 1, Т. 2 ... Т. 25		

Методи контролю. Поточний контроль здійснюється шляхом оцінювання усних відповідей щодо проблем для обговорення, передбачених планом семінарських занять, а також шляхом: проведення експрес-опитувань, тестування, підготовки доповідей і рефератів. При оцінюванні враховується глибина теоретичних знань здобувачів і вміння застосовувати їх на практиці.

Розподіл балів, що присвоюються здобувачеві

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74		D	непогано
60-65	задовільно	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	Fx	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення курсу

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає дисципліна та з урахуванням дистанційного навчання

Інструменти. Використання інструментів, що входять до переліку

криміналістичної техніки обирається викладачем, виходячи з теми навчальної дисципліни.

Обладнання. Для закріплення теоретичних знань та відпрацювання практичних навичок здобувачами вищої освіти за темами навчальної дисципліни необхідно використовувати навчально-тренувальні полігони.

Програмне забезпечення. Для забезпечення можливості організації дистанційного навчання може використовуватися платформа «Zoom», середовище «Classroom», Moodle «Мудл», Соціальні мережі та «Telegram».

10. Перелік питань/завдань для підсумкового контролю з навчальної дисципліни

Перелік питань для підсумкового контролю:

1. Поняття та предмет кримінологічної віктимології.
2. Методологія кримінологічної віктимології.
3. Завдання та функції кримінологічної віктимології.
4. Поняття жертви злочину.
5. Поняття та структура жертви злочину.
6. Класифікація і типологія жертв злочинів.
7. Поняття поведінки потерпілого від злочину та її характеристика.
8. Вина потерпілого від злочину та її характеристика.
9. Поняття та ознаки віктимності.
10. Види та рівні віктимності.
11. Поняття, зміст та ознаки індивідуальної, видової, групової та масової віктимності.
12. Кримінологічне значення вивчення віктимності осіб.
13. Поняття та ознаки кримінологічної віктимізації.
14. Кількісні та якісні характеристики кримінологічної віктимізації.
15. Сучасний стан кримінологічної віктимізації в Україні.
16. Поняття детермінації віктимної поведінки.
17. Механізм індивідуальної віктимної поведінки та його елементи.
18. Рівні (класифікація) детермінант віктимної поведінки.
19. Поняття та рівні прогнозування віктимної поведінки.
20. Об'єкти та суб'єкти віктимного прогнозування.
21. Методика та завдання віктимного прогнозування.
22. Поняття, ознаки та зміст віктимологічного планування
23. Поняття і система віктимологічної профілактики
24. Форми і методи віктимологічної профілактики
25. Особа потерпілого та її правовий захист
26. Характеристика віктимологічної профілактики окремих видів злочинів.
27. Віктимологічна характеристика корисливих злочинів.

28. Віктимологічна характеристика некорисливих насильницьких злочинів.
29. Віктимологічна характеристика злочинів, що вчиняються з необережності.
30. Віктимологічна характеристика злочинів, що вчиняються у сфері побутових відносин.
31. Віктимологічна характеристика пенітенціарної злочинності.
32. Віктимологічна характеристика «фонових явищ».
33. Віктимологічна характеристика злочинів на ґрунті сексуального насильства.
34. Віктимологічна характеристика злочинів неповнолітніх.
35. Віктимологічна характеристика злочинів жінок.
36. Віктимологічна характеристика корупційної злочинності.
37. Особливості віктимізації некорисливих насильницьких злочинів.
38. Обставини, що детермінують процес віктимізації корисливих злочинів.
39. Криміногенні чинники злочинних посягань щодо жінок.
40. Віктимологічна детермінація злочинів, учинених стосовно неповнолітніх.
41. Причини та умови вчинення злочинів, пов'язаних із сексуальним насильством.
42. Віктимологічна характеристика маргінальних груп.
43. Віктимологічна характеристика бродяжництва, жебрацтва та азартних ігор.
44. Жертва злочину в місцях позбавлення волі та її роль у системі віктимологічних детермінант протиправної поведінки.
45. Віктимологічна характеристика злочинів, що вчиняються на сімейно-побутовому ґрунті.
46. Особа потерпілого в сімейно-побутових злочинах.
47. Фактори, що обумовлюють процес віктимізації населення у сфері сімейно-побутових відносин.
48. Віктимологічна детермінація злочинів, що вчиняються з необережності.
49. Заходи індивідуальної віктимологічної профілактики насильницьких злочинів
50. Віктимологічна профілактика пенітенціарної злочинності.
51. Сучасний стан віктимізації в Україні.
52. Заходи віктимологічної профілактики. Закон України «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів».
53. Закон України «Про запобігання захворювання на СНІД та соціальний захист населення».
54. Заходи віктимологічної профілактики. Закон України «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів».
55. Організація віктимологічної профілактики громадськими об'єднаннями. Закон України «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону».
56. Закон України від 4 лютого 2004 року №1433 - IV «Про ратифікацію Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності та протоколів, що її доповнюють (Протоколу про попередження і

припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї і Протоколу проти незаконного ввозу мігрантів по суші, морю і повітря)».

57. Положення «Концепції реалізації державної політики у сфері профілактики правопорушень на період до 2015 року» // Розпорядження КМУ від 30 листопада 2011 року №1209-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері профілактики правопорушень на період до 2015 року».

58. Віктимологічна профілактика наркоманії. Положення «Концепції реалізації державної політики у сфері протидії поширенню наркоманії, боротьби з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів на 2011-2015 роки» // Розпорядження КМУ від 13 вересня 2010 року № 1808 –р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері протидії поширенню наркоманії, боротьби з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів на 2011-2015 роки».

59. Віктимологічна профілактика насильницьких злочинів. Положення Закону України «Про запобігання та протидію домашнього насильства».

60. Віктимологічна профілактика злочинів щодо дітей. Закон України «Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей».

61. Європейський досвід віктимологічної профілактики.

62. Заходи віктимологічної профілактики злочинів, що вчиняються стосовно жінок.

63. Особливості віктимологічної профілактики злочинів, учинених стосовно неповнолітніх.

64. Заходи віктимологічної профілактики проституції та міграції.

65. Формування віктимологічного потенціалу та основи профілактичні напрями його нейтралізації в місцях позбавлення волі.

66. Віктимологічні заходи запобігання злочинам у сфері сімейно-побутових відносин.

67. Заходи загальної та індивідуальної віктимологічної профілактики необережних злочинів.

68. Заходи віктимологічної профілактики крадіжок.

69. Віктимологічна профілактика шахрайства.

70. Віктимологічна профілактика тілесних ушкоджень.

11. Рекомендовані джерела інформації

Нормативно-правові акти та їх коментарі

1. Конституція (Основний) Закон України. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>. - Назва з екрану.
2. Кримінальний кодекс України. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>. - Назва з екрану.
3. Кримінальний процесуальний кодекс. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>. - Назва з екрану.
4. Закон України Про Національну поліцію. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/580-19>. - Назва з екрану.
5. Закон України Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3781-12>. - Назва з екрану.
6. Закон України Про запобігання корупції. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>. - Назва з екрану.
7. Закон України Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/62/95-%D0%B2%D1%80>. - Назва з екрану.
8. Закон України Про запобігання захворювання на СНІД та соціальний захист населення. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/155/98-%D0%B2%D1%80>. - Назва з екрану.
9. Закон України Про захист суспільної моралі. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1296-15>. - Назва з екрану.
10. Закон України Про органи і служби у справах дітей та спеціальні установи для дітей. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/20/95-%D0%B2%D1%80>. - Назва з екрану.
11. Закон України Про запобігання та протидію домашнього насильства. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2789-14>. - Назва з екрану.
12. Закон України Про протидію торгівлі людьми. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3739-17>. - Назва з екрану.
13. Закон України Про участь громадян в охороні громадського порядку та державного кордону. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1835-14>. - Назва з екрану.
14. Закон України Про ратифікацію Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності та протоколів, що її доповнюють (Протоколу про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї і Протоколу проти незаконного ввозу мігрантів по суші, морю і повітрю). – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>. - Назва з екрану.
15. Закон України Про звернення громадян. – [Електронний ресурс] – Режим

доступу: // <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/393/96-%D0%B2%D1%80>. - Назва з екрану.

Основна

1. Handbook on justice for victims. On the use and application of the United Nations Declaration of Basic Principles of Justice for Victims of Crime and Abuse of Power // Doc. E/CN.15/1997/CRP.11 / Rev. ed. April 1998.
2. Андреев А. С., Ковалев А. И., Бухановский А. О., Перехов А. Я., Бухановская О. А., Дони Е. В. Болезнь зависимого поведения: клиническая картина, механизмы криминогенности и виктимности, судебно-психиатрический подход. Материалы 3-й международной конференции «Серийные убийства и социальная агрессия». Ростов-н/Д., 2001. С. 252–262.
3. Андрушко А.В. Злочинність у сфері туристичного бізнесу: криминологічна характеристика та запобігання: монографія/ А.В.Андрушко, І.А.Нестерова; МОН України, Держ. вищий навч. заклад "Ужгородський національний університет".- Ужгород: ТОВ "ІВА", 2016.- 218с.
4. Анощенкова С.В. Уголовно-правовое учение о потерпевшем. - М., Волтерс Клувер, 2006 - 220 с.
5. Афанасенко С.І. Віктимологічна профілактика шахрайства // Автореферат дисертації на здобуття вченого ступеня кандидата юридичних наук. Спеціальність 12.00.08 – кримінальне право та криминологія; кримінально-виконавче право / С.І. Афанасенко . –К.; 2013. -23С.
6. Ахмедшина Н.В. Криминологическая виктимология: современное состояние и перспективы развития // Автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата юридических наук. Специальность 12.00.08 - уголовное право и криминология ; уголовно-исполнительное право /Н. В. Ахмедшина ; -М., 2010. -23 с.
7. Бандурка О.М. та інші Як не стати жертвою злочину. Поради і застереження / О.М. Бандурка, В.П. Бартків, Б.І. Рафалюк: За заг ред. О.М. Бандурки.-К., 2004.- 159 с. (правова освіта населення).
8. Бесчастный В.М. Криминологічне забезпечення протидії злочинності в Україні: монографія.- Харків: ТОВ"В справі", 2017.- 359с.
9. Богатирьов І.Г. Вчення про жертву злочину в криминологічній наці/ І. Г. Богатирьов// Право і суспільство.- 2016.- № 1.- С. 194-197.
10. Боротьба поліції зі злочинністю: міжнародний досвід: Матеріали І Міжвузівської науково-практичної конференції (Київ, 25 листопада 2015 року)/ ред. кол. : В. В. Черней, С.Д. Гусарев, С. С. Чернявський та ін.; Міністерство внутрішніх справ України; Національна академія внутрішніх справ; Кафедра іноземних мов.- Київ, 2015.- 143с.- (англ. мовою).
11. Варчук Т.В., Вишневецкий К.В. Виктимология Изд.: ЮНИТИ-ДАНА, Закон и право; Год: 2008; Стр. : 191.
12. Віктимологія / Східноюрід.нац.ун-т ім. В.Даля.- Луганськ, 2006.- 110с.
13. Віктимологія: навчальний посібник./ В.В.Голіна, Б.М.Головкін, М.Ю.Валуїська та ін.; за ред.. В.В.Голіни і Б.М.Головкіна. –Харків : Право, 2017.

– 308 с.

14. Геращенко О.В. Психологічна корекція поведінки схильних до бродяжництва підлітків: автореф. дис. на здобут. наук. ступ.канд. психол наук: спец. 19.00.06 "Юридична психологія"/ Геращенко Олег Володимирович МВС України. ХНУВС.- Харків, 2016.- 23с.
15. Голіна В.В. Запобігання злочинності в Україні: навч. посіб. / В.В. Голіна. – Х. : Нац. юрид. акад., 2007. – 107 с.
16. Головкін Б. М. Віктимна поведінка жертв злочинів / Б. М. Головкін // Проблеми законності. - 2016. - Вип. 135. - С. 124-135. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pz_2016_135_15.
17. Головкін Б.М. Віктимізація населення в Україні: стан, детермінанти, запобігання [Електронний ресурс] / Б. М. Головкін. // [Теорія і практика правознавства](#). - 2014. - Вип. 2. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/tipp_2014_2_33
18. Головкін Б.М. Віктимна поведінка жертв злочинів [Електронний ресурс] / Б. М. Головкін // [Проблеми законності](#). - 2016. - Вип. 135. - С. 124-135. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pz_2016_135_15
19. Головкін Б.М. Віктимологічне запобігання грабеджам і розбоям [Електронний ресурс] / Б. М. Головкін // [Питання боротьби зі злочинністю](#). - 2017. - Вип. 33. - С. 78-96. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pbzz_2017_33_10
20. Головкін Б.М. Кримінологічне поняття віктимізації [Електронний ресурс] / Б. М. Головкін // [Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Юриспруденція](#). - 2015. - Вип. 15(2). - С. 93-96. - Режим доступу: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_jur_2015_15\(2\)_27](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_jur_2015_15(2)_27)
21. Головкін Б.М. Поняття латентної віктимізації від злочинних посягань [Електронний ресурс] / Б. М. Головкін // [Питання боротьби зі злочинністю](#). - 2015. - Вип. 29. - С. 78-88. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pbzz_2015_29_7
22. Головкін Б.М. Як стають жертвами злочинів [Електронний ресурс] / Б. М. Головкін // [Проблеми законності](#). - 2017. - Вип. 136. - С. 161-172. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pz_2017_136_19
23. Громадськість у запобіганні і протидії злочинності: вітчизняний та міжнародний досвід: монографія/ В.В.Голіна М.Г.Колодяжний С.С.Шрамко та інш.; за заг. ред. В.В.Голіни, М.Г.Колодяжного; НАПрН України, НДІВПЗ.- Х.: "Право", 2017.- 283с.
24. Джу́жа А.О. Використання результатів віктимологічних досліджень у запобіганні злочинам [Електронний ресурс] / А. О. Джу́жа // [Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ](#). - 2017. - № 1. - С. 172-181. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/aymvs_2017_1_18
25. Джу́жа А.О. Віктимологічне запобігання злочинам проти навколишнього природного середовища в Україні [Електронний ресурс] / А. О. Джу́жа // [Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ](#). - 2016. - № 2. - С. 111-121. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/aymvs_2016_2_12
26. Джу́жа А.О. Віктимологічне запобігання сексуальному насильству щодо

- дитини/ А.О.Джу́жа// Науковий вісник НАВС.- Київ: НАВС, 2016.- Вип. 4(101).- С.179-188.
27. Джу́жа А.О. Віктимологічні засади запобігання злочинам в Україні: теорія та практика [Текст] : монографія. Київ: НАВС, 2017. – 416С.
28. Джу́жа А.О. Запобігання віктимологічній поведінці у сфері соціально-економічних відносин [Електронний ресурс] / А. О. Джу́жа // [Право.ua](http://pravo.ua). - 2017. - № 1. - С. 154-158. - Режим доступу:http://nbuv.gov.ua/UJRN/pravo_2017_1_29
29. Джу́жа А.О. Інтерпретація правових та віктимологічних ознак особи потерпілого (жертви) [Електронний ресурс] / А. О. Джу́жа // [Міжнародний юридичний вісник: актуальні проблеми сучасності \(теорія та практика\)](http://miroprav.com). - 2017. - Вип. 2-3. - С. 185-191.
30. Джу́жа А.О. Кримінологічні засади віктимізації як різновид у профілактичній діяльності [Електронний ресурс] / А. О. Джу́жа // [Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlduvs_2011_1_7). - 2011. - Вип. 1. - С. 52-57. - Режим доступу:http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlduvs_2011_1_7
31. Джу́жа А.О. Організація віктимологічної профілактики злочинів органами внутрішніх справ [Електронний ресурс] / А. О. Джу́жа // [Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvknuvs_2013_1_23). - 2013. - № 1. - С. 161-167. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvknuvs_2013_1_23
32. Джу́жа А.О. Основні напрями удосконалення віктимологічного запобігання правопорушенням в Україні: Монографія/ МВС України. НАВС.- Київ, 2016.- 301с.
33. Джу́жа А.О. Реституція та компенсація як особливі форми віктимологічного запобігання злочинам: досвід країн Західної Європи та США [Електронний ресурс] / А. О. Джу́жа // [Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvknuvs_2017_1_31). - 2017. - № 1. - С. 312-322. - Режим доступу:http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvknuvs_2017_1_31
34. Джу́жа А.О. Розпусні дії сексуального характеру щодо дітей та підлітків [Електронний ресурс] / А. О. Джу́жа // [Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvknuvs_2014_1_5). - 2014. - № 1. - С. 26-32. - Режим доступу:http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvknuvs_2014_1_5
35. Джу́жа А.О., Джу́жа О. М. Віктимологічне значення психопрофілактичної роботи [Електронний ресурс] / О. М. Джу́жа, А. О. Джу́жа // [Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ](http://nbuv.gov.ua/UJRN/aymvs_2015_1_11). - 2015. - № 1. - С. 96-103. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/aymvs_2015_1_11
36. Джу́жа А.О., Сюра́вчик В.Г. Преципітація жертви як її поведінкова роль у механізмі злочину [Електронний ресурс] / А. О. Джу́жа, В. Г. Сюра́вчик // [Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvknuvs_2017_2_7). - 2017. - № 2. - С. 62-71. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvknuvs_2017_2_7
37. Джу́жа А.О., Ти́чина Д.М. Роль потерпілого (жертви) в механізмі вчинення злочину [Електронний ресурс] / А. О. Джу́жа, Д. М. Ти́чина // [Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvknuvs_2017_4_10). - 2017. - № 4. - С. 87-98. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvknuvs_2017_4_10
38. Джу́жа А.О. Віктимологічне запобігання сексуальному насильству щодо

- дитини[Електронний ресурс] / А. О. Джужа // [Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ](#). - 2016. - № 4. - С. 179-188. - Режим доступу:http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvknuvs_2016_4_19
39. Джужа А.О. Інтеракція (взаємодія) між злочинцем і жертвою злочину[Електронний ресурс] / А. О. Джужа // [Правовий часопис Донбасу](#). - 2017. - № 3-4. - С. 137-142. - Режим доступу:http://nbuv.gov.ua/UJRN/pppd_2017_3-4_27
40. Джужа А.О. Історичні передумови становлення та розвитку віктимології як науки про жертву злочину [Електронний ресурс] / А. О. Джужа // [Проблеми правознавства та правоохоронної діяльності](#). - 2017. - № 1. - С. 105-111. - Режим доступу:http://nbuv.gov.ua/UJRN/pppd_2017_1_16
41. Джужа М.О. Місце віктимологічного вчення у кримінологічній науці [Електронний ресурс] / О. М. Джужа // [Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ](#). - 2011. - № 2(2). - С. 3-10. - Режим доступу:[http://nbuv.gov.ua/UJRN/aymvs_2011_2\(2\)_1](http://nbuv.gov.ua/UJRN/aymvs_2011_2(2)_1)
42. Джужа М.О., Карпенко С.М. Кримінологічні засади віктимізації та девіктимізації як різновидів профілактичної діяльності [Електронний ресурс] / О. М. Джужа, С. М. Карпенко // [Право і суспільство](#). - 2011. - № 1. - С. 7-11. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pis_2011_1_4
43. Джужа О.М., Чернявський С.С. Головні тенденції еволюції віктимології як розділу кримінології та науки про жертву злочину [Електронний ресурс] / О. М. Джужа, С. С. Чернявський // [Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ](#). - 2016. - № 1. - С. 5-17. - Режим доступу:http://nbuv.gov.ua/UJRN/aymvs_2016_1_3
44. Джужа О.М. Аналіз як складова прогнозування та програмування заходів протидії злочинності в регіоні [Електронний ресурс] / О. М. Джужа // [Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ](#). - 2017. - № 2. - С. 13-23. - Режим доступу:http://nbuv.gov.ua/UJRN/aymvs_2017_2_3
45. Джужа О., Колб С. Джужа А.О. Вплив злочинної субкультури на безпеку життєдіяльності особи у місцях позбавлення волі [Електронний ресурс] / О. Джужа, С. Колб // [Історико-правовий часопис](#). - 2016. - № 1. - С. 134-142. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipch_2016_1_28
46. Джужа О.М. Порівняльна кримінологія та її місце і роль у вивченні та аналізі злочинності [Електронний ресурс] / О. М. Джужа // [Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ](#). - 2015. - № 1. - С. 281-285. - Режим доступу:http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvdduvs_2015_1_40
47. Джужа О.М., Гаркуша А.В. Актуальність кримінологічного дослідження екстремальних умов (ситуацій), що сприяють злочинності під час проведення антитерористичної операції [Електронний ресурс] / О. М. Джужа, А. В. Гаркуша // [Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ](#). - 2014. - № 2. - С. 27-36. - Режим доступу:http://nbuv.gov.ua/UJRN/aymvs_2014_2_5
48. Джужа О.М., Орлов Ю.Ю. Застосування фрактального аналізу кримінальної статистики з метою запобігання злочинам (досвід поліції США) [Електронний ресурс] / Ю. Ю. Орлов, О. М. Джужа // [Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ](#). - 2016. - № 3. - С. 257-266. - Режим доступу:http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvknuvs_2016_3_24

49. Джужа О.М., Тичина Д.М. Запобігання виявам сексуальних відхилень засуджених в умовах соціальної ізоляції [Електронний ресурс] / О. М. Джужа, Д. М. Тичина // [Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ](#). - 2018. - № 1. - С. 173-184. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvknvvs_2018_1_16
50. Джужа О.М. Віктимологічне значення психопрофілактичної роботи/ О.М.Джужа, А.О.Джужа// Науковий вісник НАВС.- К.: НАВС, 2015.- Вип. 1(94).- С.13-18.
51. Джужа О.М. Запобігання злочинам: кримінологічно-віктимологічна парадигма: монографія/ МВС України. НАВС.- Київ, 2015.- 331с.
52. Джужа О.М. Постпенітенціарна профілактика рецидивної злочинності в Україні/ О. М. Джужа// Світовий досвід підготовки кадрів поліції та його впровадження в Україні : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., (17 бер 2016р., ДДУВС).- Дніпропетровськ: «Ліра ЛТД», 2016.- С. 63-65.
53. Джужа О.М., Моїсєєв Є.М. Попередження провокуючої (віктимної) поведінки потерпілого // Проблеми кримінальної віктимології. – К., 1994.
54. Дубинин Н.П., Карпец И.И., Кудрявцев В.Н. Генетика, поведение, ответственность. – М., 1989.
55. Європейський досвід протидії корупції: теорія та практика: Аналітичний огляд/ За заг. ред. В. В. Чернея; МВС України; НАВС.- Київ: НАВС, 2016.- 235с.
56. Задорожний В.И. Виктимологическая безопасность и ее обеспечение мерами виктимологической профилактики: Монография.-Томбов: Першина, 2005.-161 с.
57. Закалюк А.П. Прогнозирование и предупреждение индивидуального преступного поведения. – М., 1986.
58. Зелинский А.Ф. Криминальная психология. -К., 1999. -С.145.
59. Злочинність в Україні: соціально-економічна обумовленість, стан, структура та динаміка: (Діаграми. Графіки).- К., 2016.- 14с.
60. Калинина О.М. Освобождение от уголовной ответственности в связи с примирением с потерпевшим : современные реалии/ О. М. Калинина// Государство и право.- 2015.- № 6.- С. 98-101.
61. Каранікола О.П. Умисне вбивство заручника або викраденої людини: кримінально-правова, кримінологічна характеристика та протидія: Автореф. дис. ... канд. юрид. наук (12.00.08)/ МВС України. ХНУВС.- Харків, 2015
62. Карпенко Є.М. Характеристика детермінантів, що впливають на віктимність в умовах глобалізаційних процесів/ Є.М.Карпенко// Науковий вісник Право.- Київ, 2015.- Вип.1.- С.282-288.
63. Кваша О.О. Актуальні питання запобігання злочинам : кримінологічно-віктимологічна парадигма/ Оксана Олександрівна Кваша// Науковий вісник НАВС.- К.: НАВС, 2015.- Вип. 3(96).- С.267 -270.
64. Квашис В.Е. Основы виктимологии. – М., 1999.
65. Квашис В.Е. Основы виктимологии. Проблемы защиты прав потерпевших от преступлений. - М., 1999.
66. Коновалов В.П. Изучение потерпевших с целью совершенствования профилактики правонарушений. –М.:ВНИИ МВД СССР, 1982. –С. 8 (72 с.);
67. Косенко С.С. Віктимологічна профілактика статевих злочинів щодо неповнолітніх: Дис. ... канд..юрид.наук. НАВСУ.-К., 2004.-215 с.

68. Костенко О.М. Культура і закон – у протидії злу: монографія. –К.: Атіка, 2008. -352с.
69. Кравцова М.О. Кіберзлочинність: кримінологічна характеристика та запобігання органами внутрішніх справ: автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. юрид. наук : спец. 12.00.08 "Кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право"/ Марина Олександрівна Кравцова; Міністерство внутрішніх справ України; Харківський національний університет внутрішніх справ.- Харків, 2016.
70. Кримінологічна віктимологія: Навчальний посібник / Моїсєєв Є.М., Джужа О.М., Василевич В.В. та ін.; За заг. ред. О.М. Джужі.-К.: Атіка, 2006.- 352 с.
71. Кримінологічна теорія і практика: досвід, проблеми сьогодення та шляхи їх вирішення: Зб. наук. праць за матеріалами наук.-практ. конференції. (Київ, 26 березня 2015 року). Ч.1/ В.В.Черней, С.Д.Гусарєв, С.С.Чернявський; МВС України, НАВС.- Київ, 2015.- 256с.
72. Кулик К.Д. Кримінологічна характеристика та запобігання розбещенню неповнолітніх в Україні: автореф. дис. на здоб. наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.08 "кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право"/ Кулик Катерина Дмитрівна; МОН України, Нац. юрид. ун-т ім.Я.Мудрого.- Харків, 2017.
73. Литвак О.М. Державний вплив на злочинність. – К., 2000.
74. Минская В.С. Криминологическое и уголовно-правовое значение поведения потерпевших / В.С. Минская // Вопросы борьбы с преступностью. – М. : Юрид. лит., 1972. – Вип. 16. – С. 9–26.
75. Минская В.С. Чегель Г.И. Виктимологические факторы и механизм преступного поведения.-Иркутск, 1988.
76. Павлік О. Історичні джерела виникнення та розвитку законодавства щодо потерпілих від злочинів // Право України.-2008.-№9.-С.114.
77. Папкин А. И. Современная криминальная виктимология. // Учебно-методическое пособие. – Домодедово, 2006.
78. Проблемы насилия над детьми и пути их преодоления: пособие / под ред. Е.Н. Волковой. – СПб: Питер, 2008. – 240 с.
79. Профілактика злочинів: Підручник / О.М.Джужа, В.В.Василевич, О.Г.Гіда та ін.; За заг. ред. докт. юрид. наук, проф. Джужі О.М. –К.: Атіка. 2011. –С 69 (720 с.).
80. Резнікова О.І. Віктимологічне пізнання особи у криміналістиці: Автореф. дис. ... канд. юрид. наук (12.00.09)/ МОН України. Нац. юрид. ун-т.- Харків, 2015.- 20с
81. Ривман Д.В. О некоторых понятиях криминальной виктимологии // Виктимологические проблемы борьбы с преступностью.-Сб. научн. Трудов Иркутск, 1982.
82. Савельев А. Криминологическая характеристика несовершеннолетних жертв причинения физического вреда/ А.Савельев, Е.Никульченкова// Уголовноеправо.- 2015.- № 4.- С. 75-78.
83. Степаненко Р.Ф. Общеправовая теория маргинальности : основне подходы и цели/ Р. Ф. Степаненко// Государство и право.- 2015.- № 5.- С. 30-39.

84. Теорія і практика віктимології: мат. Всеукр. конф. для студ., аспірантів, ад'юнктів, здобувачів, присв. 50-річчю з дня заснування кафедри кримінології та кримінально-виконавчого права (Харків, 12 листопада 2015 року)/ за ред. А. П. Гетьмана, Б. М. Головкина; МОН України; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого; Кафедра кримінально-виконавчого права.- Харків: Право, 2015.- 250с.
85. Трунцевский И.В. Девиантное поведение малолетних: квалификация и профилактика/ И. В. Трунцевский// Российский следователь.- 2015.- № 4.- С. 25-30.
86. Туляков В.А. Віктимологія. –К.: 2003. 148с.
87. Туляков В.О. Віктимологія (соціальні та кримінологічні проблеми). – Одеса, 2000.
88. Узнадзе Д.Н. Экспериментальные основы психологии установки. Тбилиси: Издательство АН Гр.ССР, 1961. –С.176 (210 с)].
89. Франк Л.В. Об изучении «виктимности» на психологическом уровне // Вопросы с целебной психологи.-М., 1971.
90. Хеккхаузен Х. Мотивация и деятельность. Т.1. М., 1986. –С. 13.
91. Шелухін М. Управління кримінологічною безпекою на транспорті. 145-151с.// Право України № 11, 2009.

Інформаційно-довідкові системи, автоматизовані робочі місця, мультимедійні навчальні посібники, дистанційні курси

1. Автоматизоване робоче місце слідчого : інформаційно-довідкова програма / Л. Д. Удалова, В. В. Рожнова, А. В. Самодін та ін. Київ, 2017. *Національна академія внутрішніх справ.* URL : https://www.nai.au.kiev.ua/arm/slidch_new/start.html.
2. Інформаційне забезпечення органів Національної поліції : мультимедійний навч. посіб. / В. А. Кудінов, В. Г. Хахановський, В. М. Смаглюк. Київ, 2017. *Національна академія внутрішніх справ.* URL : https://arm.nai.au.kiev.ua/books/inform_zabezpechennia/index.html.
3. Інформаційні технології в діяльності Національної поліції : мультимедійний навч. посіб. / В. А. Кудінов, О. Є. Пакриш, В. В. Підвисоцький. Київ, 2017. *Національна академія внутрішніх справ.* URL : https://arm.nai.au.kiev.ua/books/inform_tekhnolohii/info/autors.html.
4. Особливості розслідування окремих видів злочинів : мультимедійний навч. посіб. / А. О. Антощук, В. В. Пясковський, А. В. Мирівська та ін. Київ, 2017. *Національна академія внутрішніх справ.* URL : <https://arm.nai.au.kiev.ua/books/orovz/index.html>.
5. Кримінологічна характеристика та запобігання корупційної злочинності : мультимедійний навч. посіб. / В. В. Черней, О.М.Джуза . Київ, 2021. *Національна академія внутрішніх справ.*

Ресурси

1. Офіційне інтернет-представництво Президента України <https://www.president.gov.ua>
2. Офіційний портал Верховної Ради України <https://rada.gov.ua>
3. Урядовий портал <https://www.kmu.gov.ua/control/>
4. Уповноважений Верховної Ради України з прав людини <http://www.ombudsman.gov.ua>
5. Міністерство внутрішніх справ України <https://mvs.gov.ua>
6. Національна поліція України <https://www.npu.gov.ua/>
7. Міністерство освіти і науки України <https://www.mon.gov.ua>
8. Міністерство юстиції України <https://minjust.gov.ua/ua>
9. Верховний Суд України <https://www.scourt.gov.ua>
10. Генеральна прокуратура України <https://www.gp.gov.ua/>
11. Державний науково-дослідний експертно-криміналістичний центр <https://dndekc.centrmia.gov.ua/>
12. Київський науково-дослідний інститут судових експертиз <https://kniise.com.ua/>
13. Національна академія внутрішніх справ <https://www.naiiau.kiev.ua/>
14. Національна академія правових наук України <https://www.aprnu.kharkiv.org/>
15. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського <https://www.nbu.gov.ua>
16. Єдиний державний реєстр судових рішень <https://reyestr.court.gov.ua>